

Jan 2,1-11. Neděle 2. 2. 2020. Kázání Elišky Havelkové
Třetího dne byla svatba v Káně Galilejské. Byla tam Ježíšova matka;na svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Když se nedostávalo vína, řekla Ježíšovi jeho matka: „Už nemají víno.“ Ježíš jí řekl: „Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina.“ Matka řekla služebníkům: „Udělejte, cokoli vám nařídí.“ Bylo tam šest kamenných nádob, určených k židovskému očišťování, každá na dvě až tři vědra. Ježíš řekl služebníkům: „Naplníte ty nádoby vodou!“ I naplnili je až po okraj. Pak jim přikázal: „Teď z nich naberte a doneste správci hostiny!“ Učinili tak. Jakmile správce hostiny ochutnal vodu proměněnou ve víno – nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří vodu nabírali, to věděli – zavolal si ženicha a řekl mu: „Každý člověk podává nejprve dobré víno, a teprve když už se hosté napijí, víno horší. Ty jsi však uchoval dobré víno až pro tuto chvíli.“ Tak učinil Ježíš v Káně Galilejské počátek svých znamení a zjevil svou slávu. A jeho učedníci v něho uvěřili.

KÁZÁNÍ

„Co má asi rabbi Ježíš za lubem?“ říká si učedník Natanael. Teprve včera ho Ježíš zavolal a přijal do svého kroužku studentů. Spolu s dalšími mladíky z vesnice jsou první den ve službě u svého nového učitele. Co je asi čeká? Natanael si myslel, že ho čeká nějaká duchovní práce, místo toho nyní nalévá už několikáté vědro vody do nádoby na očišťování. Zatímco přelévá vodu, přemýšlí nad nevšedním úkolem. Prý došlo víno. No to je sice hezké, jenže Natanael úplně nechápe, co má doplňování vody do nádob na očišťování společného s neschopným svatebním manažerem. Chce snad nový učitel zdůraznit, že v životě nejde o víno, ale především o čistotu? Došlo víno, tak se snad vína máme vzdát úplně - ve prospěch vody? Máme se místo pití vína očistit vodou z nádob na očišťování? Ale vždyť hosté jsou už čistí, právě proto jsou nádoby na očišťování prázdné, hosté tu svěcenou vodu již použili. Chystá snad Ježíš nějaké další očišťování? Natanael je zmaten a přitom nalévá jedno vědro za druhým do kamenné nádoby. Mimochodem, je to docela obstojná dřina fyzická dřina.

Když už vodu notnou chvílí přelévají, přikázal Rabbi Ježíš jednomu z pomocníků, aby zanesl pohár s vodou z kamenné nádoby k manažerovi hostiny. „To bude trapas,“ říká si Natanael, „to jsem zvědavý, jaké lekce se teď dočkáme.“ Učedníci se potutelně pochichávají za dveřmi a nakukují do hodovní místnosti. Hihi, tohle si nemohou nechat ujít. Schválně, jak se manažer bude tvářit!?

Muž na předním místě svatební hostiny ochutná tekutinu z poháru, a nejprve se na chvílku zarazí. Ztuhne. Zamyslí se, napije znova, nevěřičně zírá na služebníka, který mu donesl vodu. Ten napřed ukáže na místnost s nádobami na očišťování a zase někam odběhne. Vráti se s ženichem a něco si povídají. To už učedníci nedokážou udržet svoji zvědavost. Teď to přijde. Schválně! To bude dobrý trapas, dobrá lekce. Víno vám došlo? Měli jste se líp připravit! Očištění na vás!

Když se pak konečně služebník vrátí k učedníkům, je úplně mimo sebe a řekne jim, ať naplní své poháry vodou na očišťování. Učedníci nechápou, co se stalo. Naplnili každý svůj pohár tekutinou z kamenné nádoby. Víno! A jaké! Tak dobré víno ještě nikdo z nich nepil. Tak tento jejich nový učitel nebude žádný suchar. Houby lekce z rituálního očišťování. Tento Rabbi je tak lidský! Radost za svatby nezakalil žádnými zbožnými lekce. Svatbu zachránil.

Kdo ale je tento Rabbi, že při vši své lidskosti dokáže proměnit vodu ve víno?! Ve víno!

A co víc, nemění jen vodu, ale mění i příběh. Je to první příběh v Janově evangeliu, který Ježíš mění – ale kolik příběhů mění až do dnešního dne! Jak řekl C.S.Lewis – “Nemůžeš změnit začátek svého příběhu, ale můžeš změnit jeho konec.” Můžeme změnit špatně rozehrané karty svých příběhů, když do nich necháme vstoupit Ježíše. To, že došlo víno,... to už nelze změnit. Už je pozdě. Nikdo se nedokáže vrátit zpět v čase a změnit různé krize, které na nás, ať už naši či cizí vinou, doléhají a s nimiž se musíme vyrovnávat. Ani Bůh nevrací čas zpátky, ale navazuje na rozehrané, špatně rozehrané, karty životů, do nichž jsou lidé vrženi okolnostmi.

Ono přísně vzato podle pravidel o očišťování, to, co Ježíš na hostině učinil, mohlo být učiteli zákona vnímáno jako znesvěcení. Toto byla svěcená voda ve svěcených nádobách, které neměly nikdy mít žádný jiný účel než sloužit k očištění. Co to je za učitele zákona, který si nic nedělá ze zaběhaných posvátných tradic a klidně znesvěť nádoby na očišťování jen pro to, aby bylo, co pít? Kdyby byl snad v sázce život, dalo by se to omluvit, ale tady nešlo o záchranu života, nýbrž záchranu radosti a hostiny.

Podobné kontroverzní činy Ježíš trousil kudy chodil. Jedl neomytými rukama, uzdravoval v sobotu, bavil se s nečistými a dokonce se dotýkal malomocných. Rituální tradici tak Ježíš narušuje, kdykoli se dotýká nečistých, kdykoli relativizuje omývání rukou a dává přednost těm, kdo se starají o potřebné, před těmi, kdo zachovávají tradici.

I my máme své představy o tom, jak správně věřit v Boha, které jsou pro nás často důležitější než lidé, kteří se do těchto našich lidských krabiček a měřítek nevejdou, jsou pro nás často důležitější než prostá radost ze života. Z pozemského života na zemi, kam nás Bůh zasadil. Hlavní problém nastává, když se z tradic stane vězení, které nám brání plnosti života a snad dokonce překážka v přístupu k Bohu. Naše lidské tradice začnou být zrádné v momentu, kdy sami očekávání těchto lidských tradic neumíme naplnit a zaměníme je s božími požadavky a pak máme pocit nedostatečnosti před Bohem.

Ta pravá radost nepřichází skrze neustálé dodržování tradic a skrze neustálé očišťování, kterým bychom snad bohu měli zaplatit ABY...aby nám třeba něco daroval. Ta pravá radost přichází skrze naplnění po okraj, když Bůh jde naproti svým lidem, kterým došlo víno a zadarmo jim je dolévá. Ta pravá radost ze života přichází shůry a je zadarmo. Někdy nám může připadat ve světle našich tradic zcela nespravedlivě a nevychovně rozmazlující.

A tak Ježíš mění konec příběhu. Nejen konec příběhu o svatbě, ale i konec příběhu o očišťování, které by mělo být nějakým předpokladem přístupu k Bohu. Mění příběh svatby od trapasu k radosti, mění tak ale i příběh lidstva - když otevírá novou cestu k Bohu. Cestu, kterou naznačil už prorok Ozeáš když napsal že Bůh chce milosrdenství a ne obět. Mění konec příběhu tím, že když dojde víno, je to právě On, kdo nám ten prázdný pohár doleje. Je to on, kdo mění nádoby na očištění ve zdroj nové radosti. Je to On, Bůh z Boha, který ustanoví, že k Bohu se napříště můžeme přiblížit i když už jsme vyprahlí a že namísto našich lidských tradic o očišťování on sám připravuje cestu radosti. Pojdme tedy k němu s našimi prázdnými poháry. Pojdme si pro jeho víno výborné.

Amen.

Pořad bohoslužeb

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Milé sestry, milí bratři, přátelé, vítejte na dnešních bohoslužbách. Milost vám a pokoj.

Zpívejme první a třetí sloku písň: 614

INTROIT Dnešní bohoslužby zahajme vyznáním Izajáše 12:2-5

Hle, Bůh je má spása, doufám a jsem beze strachu. Hospodin, jen Hospodin je má záštita a píseň, stal se mou spásou. S veselím budete čerpat vodu z pramenů spásy. V onen den řeknete: „Chválu vzdejte Hospodinu a vzývejte jeho jméno. Uvádějte ve známost jeho skutky. Připomínejte jeho jméno vyvýšené. Zpívejte Hospodinu, neboť vykonal důstojné činy ať o tom zví celá země.

PÍSEŇ 166 Pán Bůh je přítomen

MODLITBA

Pane Bože, vzdáváme Ti chválu za to, že nám dávaš čerpat vodu z pramenů spásy. Tvůj pramen žití nikdy nevysychá, a voda ve tvé studnici života nikdy nedochází a my smíme přijít k tobě čerpat a čerpat, dokud jen potřebujeme a kolik jen potřebujeme beze strachu že už by to bylo moc, nebo že by snad tvůj zdroj došel. Děkujeme ti, že k té tvé studnici můžeme přijít kdykoli a v jakémkoli stavu. Že jsi nevydal nějaký seznam požadavků, který bychom napřed museli splnit, abychom vůbec k té tvé studnici života směli přistoupit. Děkujeme ti za to, že nás tvoje láska a její pozvání předchází. Děkujeme ti za dar tvého života, za dar tvé přítomnosti v níž se k nám skláníš.

Ježíši, náš Spasiteli, oslavujeme tě, protože přicházíš k nám, abys nás navštívil tam kde jsme, ačkoli bys vůbec nemusel. Oslavujeme tvoji shovívavou lásku, která chápe člověka a vede nás na cestě životem. Jen ty se stáváš naší záchranou.

Duchu Svatý, buď naším hostem a přijď. Obživuj, co je mrtvé, dolévej, co je vyschlé a naplňuj nás až po okraj svojí přítomností. Studnice života, když nám končí zásoby vody života, naplňuj nás. Naplň naše srdce, naše života až po okraj, ať tvoje voda živá přetéká i z nás dál na tento svět.

Amen

PRVNÍ ČTENÍ Jan 4:5-14

Na té cestě přišel k samařskému městu jménem Sychar, v blízkosti pole, jež dal Jákob svému synu Josefovi; tam byla Jákobova studna. Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přichází samařská žena, aby načerpala vody. Ježíš jí řekne: „Dej mi napít!“ –Jeho učedníci odešli předtím do města, aby nakoupili něco k jídlu. –Samařská žena mu odpoví: „Jak ty jako Žid můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?“ Židé se totiž se Samařany nestýkají. Ježíš jí odpověděl: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou.“ Žena mu řekla: „Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká; kde tedy vezmeš tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jákob, který nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda.“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému.“

NEDĚLKA

Prosme o přítomnost ducha svatého v písni – DRUHÁ

PÍSEŇ 372 Přijď dešti nebeský (sloky 1,2,8)

Kázání

PÍSEŇ 394 ó pojd'te všichni ke mně

CONFITEOR

Požehnaný Bůh, který odpouští naše přestoupení a dluhy!
Milé sestry, milí bratři povstaňme nyní ke společnému vyznání vin, přednesme Bohu s důvěrou v jeho milosrdenství své nedomyšlené a špatně rozehrané příběhy a složme svá břemena u jeho nohou ve zpovědní modlitbě.

Všemohoucí Bože, Otče našeho Pána Ježíše Krista, Přiznáváme se před tvou tváří ke svým dluhům, které máme vůči tobě, i svým bližním, vůči tvému stvoření i sobě samým. Často hřešíme v myšlení... ve slovech...i skutcích. Chtít dobro dokážeme, ale činit už ne. Tolikrát jsme upadli, tolikrát jsme nekonali, co jsme měli konat, tolikrát jsme mlčeli, když jsme měli mluvit a mluvili, když jsme měli mlčet. Tolikrát jsme ti nevěřili a spoléhali se na svoji rozumnost, tolikrát jsme si mysleli, že jsme lepší, než ti druzí. Tolikrát jsme si hráli na tebe a nevzdali ti chválu, která ti náleží. Tolikrát jsme poslouchali více své srdce a jeho nevíru, než vábení tvé lásky a naděje.

Kdo se přiznává ke svým hříchům - ať řekne: Vyznávám.

Vyznáváme však také svoji víru ve tvoji lásku, která překonává množství hříchů. Spoléháme se na tvé milosrdenství, protože jsme poznali, že ze své snahy se nedokážeme vykoupit ze svých vin. Věříme ve vykoupení, které k nám přichází jen a pouze od tebe skrze tvého jednorozného Syna.

Kdo věří v spásu, která přichází od Boha skrze jeho Syna - ať řekne: Věřím

Ty jsi milosrdný Bůh, k tobě můžeme přijít ve své otevřenosti, ve své nahotě. Ty už jsi dávno věděl, co za temnoty se v nás skrývá a nenechal ses jimi odradit. Dříve než bychom si to mohli zasloužit, poslal jsi k nám svého Syna, aby nám daroval odpuštění. Děkujeme ti, že nám daruješ nové šance a prosíme tě, uč nás být milosrdnými a odpouštět těm, kdo se proti nám provinili.

Svoji ochotu odpustit vyznejme společným: odpouštím

SLOVO MILOSTI

Říkáme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a pravda v nás není. Jestliže však vyznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti.

A proto vám zvěstuji odpuštění všech vašich hříchů pro lásku Boží.

Amen

POZDRAV POKOJE

Na znamení odpuštění se navzájem pozdravte pozdravením pokoje.

PÍSEŇ 161,1a 2 Tebe, Bože, chválíme

CREDO vyznejme svoji víru apoštolským vyznáním

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, Jenž se počal z Ducha Svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod pontským pilátem, Byl ukřižován, umřel a byl pohřben, Sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, Sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé

Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný

Amen

USTANOVENÍ

Vyslechněte nyní slova ustanovení večere páně podle Pavlovy epištoly Korintským:

Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to čiňte na mou památku.“

Stejně vzal po večeri i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“ Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

MODLEME SE:

Pane, náš Otče, děkujeme ti za dar tvé lásky, za dar tohoto jídla, ve kterém se s námi setkáváš. Děkujeme, že z tvé ruky smíme přijímat stále nový život a jít spolu s těmi, které jsi nám svěřil. Sestup mezi nás svým duchem ať jsme jedno tělo a jedna duše v Kristu, jako živá oběť k chvále tvé slávy. Chválíme tě, že tento kalich nevysychá a že toto víno nedochází, že u tebe je hojnost života.

Volejme společně k Bohu Otci, jak nás to naučil Ježíš:

OTČE NÁŠ

POZVÁNÍ a tak pojd'te, neboť všechno je již připraveno.

Slavit VP budeme v jednom kole. Pro ty, kdo nemohou ze zdravotních důvodů přijímat ze společného kalicha, jsou na stole páně nachystané kališky. Ke stolu Kristovu jsou bez rozdílu církevní příslušnosti zváni všichni, kdo věří v jeho vykupitelské dílo a chtějí je spolu s ostatními slavit a přijímat

PÍSEŇ 397 Radujme se (případně 398)

PROPUŠTĚNÍ (Jan 6:53-54) Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám, ..kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den.

DĚKOVNÁ MODLITBA

Nasytění dobrými dary tvého domu, Otče, velebíme jméno Ježíš, v němž ses nám přiblížil a zjevil. Ty jsi slitovný a milostivý, shovívavý a nejvyšší milosrdný. Děkujeme ti, že s námi nenakládáš podle našich nedostatků a že nám doplňuješ ze svého milosrdenství a lásky to, co nám chybí. U svého stolu jsi nám opět otevřel své království a dal ses poznat jako pravý Bůh, naděje zoufajících, přístav ztroskotaných. Děkujeme ti za dar tvého nového vína tam, kde nám naše zásoby už dávno došly. Buď tobě sláva navěky. Amen

PÍSEŇ 163 Hospodin sám národů Bůh

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVY teď už za svět

- Za lidi, kteří hledají spásu v rituálech a očišťování a vlastních zásluhách k tobě společně voláme kyrie eleison
- Za místa zasažená nedostatkem vody, za vyschlou zemi, za lidi žíznící prosíme...
- Prosíme tě pošli nás s poháry k nádobám na vodu, abychom ve tvém jménu mohli přinášet světu tvé víno
- ...

Nebude otčenáš, protože už byl

POSLÁNÍ

Vyslechněte slovo poslání na cestu do dalších dní zapsané v Matoušově evangeliu 9,13

Ježíš řekl farizeům, kteří se uráželi nad tím, že jí s hříšníky: “Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Jděte a učte se, co to je: Milosrdenství chci, a ne oběť. Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.”

POŽEHNÁNÍ

Hospodin tě požehná a ochrání tě,

Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.‘

PÍSEŇ 550 až potud